

İÇİNDEKİLER

10. BASKIYA ÖNSÖZ.....	5
9. BASKIYA ÖNSÖZ.....	7
8. BASKIYA ÖNSÖZ.....	9
İÇİNDEKİLER.....	13
TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	32
KISALTMALAR CETVELİ	33

GİRİŞ

İDARE HUKUKU VE İDARE KAVRAMLARININ TANITIMI

I. İDARE HUKUKU KAVRAMI.....	37
II. İDARE KAVRAMI	42
A. ORGANİK ANLAMDA İDARE.....	43
B. FONKSİYONEL (İŞLEVSEL- GÖREVSSEL) ANLAMDA İDARE.....	45
III. İDARÎ FONKSİYON.....	47
IV. DEMOKRATİK İDARE VE YÖNETİMDE DEMOKRASİ	48
V. HUKUK DEVLETİ VE İDARE	52
VI. İDARÎ REJİM	55
VII. İDARENİN UNSURLARI	57

BİRİNCİ BÖLÜM

İDARE TEŞKİLATI

I. TÜRK İDARE TEŞKİLATINA HÂKİM OLAN GENEL İLKELER	61
A. İDARENİN KANUNİLİĞİ İLKESİ.....	61
B. MERKEZDEN YÖNETİM (İDARÎ MERKEZİYET) İLKESİ	64
1. Merkezden Yönetimin Faydaları	65
2. Merkezden Yönetimin Sakıncaları.....	65
3. Merkezden Yönetimin Sakıncalarına Karşı Bir Önlem: Yetki Genişliği	66
C. YERİNDEN YÖNETİM İLKESİ	68
1. Yerinden Yönetim İlkesinin Uygulanış Biçimleri	69
a. Yer Yönünden Yerinden Yönetim	69
b. Hizmet Yönünden Yerinden Yönetim	69
2. Yerinden Yönetimin Faydaları	70
3. Yerinden Yönetimin Sakıncaları.....	70

D. İDARENİN KAMU TÜZEL KİŞİLİKLERİNDEN OLUŞMASI İLKESİ.....	70
1. Tüzel Kişilik Kavramı.....	70
2. Kamu Tüzel Kişiliği.....	72
3. Kurulması ve Kaldırılması	72
4. Yetenek ve Organları.....	77
5. Uğraş Konusu ve Alanı.....	78
6. İdare Tüzel Kişileri	78
E. İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ.....	79
1. Hiyerarşi ve Kanunsuz Emir.....	81
a. Hiyerarşi	81
b. Kanunsuz Emir	84
2. İdarî Vesayet	85
a. İdarî Vesayet Kavramı.....	85
b. İdarî Vesayetle Hiyerarşinin Karşılaştırılması	92
II. İDARENİN TEŞKİLATLANMA BİÇİMLERİ (KAMU TÜZEL KİŞİLİKLERİNİN TÜRLERİ)	95
A. DEVLET İDARESİ (GENEL İDARE / MERKEZÎ İDARE)	97
1. Başkent Teşkilatı	97
a. Başkentteki İcracı Birim: Cumhurbaşkanlığı.....	97
(1) Genel Olarak Cumhurbaşkanlığı	97
(1.1.) Cumhurbaşkanının İdarî Görevleri.....	99
(1.2.) Cumhurbaşkanının Kararnameleri İmzalama Yetkisi.....	100
(1.3.) Cumhurbaşkanının Sorumluluk Hâli	117
(1.3.1.) Cumhurbaşkanının Siyasi Sorumluluğu	118
(1.3.2.) Cumhurbaşkanının Cezai Sorumluluğu.....	119
(1.3.3.) Cumhurbaşkanının Hukukî Sorumluluğu	120
(1.4.) Cumhurbaşkanlığı Örgütü	120
(1.4.1.) Cumhurbaşkanlığı Makamı.....	121
(1.4.2.) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği	122
(1.4.3.) Cumhurbaşkanı Yardımcıları	122
(1.4.4.) Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları	124
(1.4.5.) Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşlar	124
(1.4.6.) Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi	125
(1.4.7.) Bakanlıklar	126
(2) Bakanlar ve Bakanlıklar	126

(2.1.) Bakanlık Teşkilatı.....	128
(2.1.1.) Bakanlar.....	128
(2.1.2.) Bakan Yardımcıları.....	129
(2.1.3.) Adalet Bakanlığı Müsteşarlığı.....	129
(2.1.4.) Bakan Müşavirliği.....	130
(2.1.5.) Bakanlık Merkez, Taşra ve Yurtdışı Teşkilatı.....	130
(2.1.6.) Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlar.....	131
b. Başkentteki Yardımcı Kuruluşlar.....	132
(1) Ortak Yanları.....	133
(2) Türleri.....	133
(2.1.) Millî Güvenlik Kurulu.....	133
(2.1.1.) Millî Güvenlik Kurulunun Görevleri.....	135
(2.1.2.) Millî Güvenlik Kurulunun Çalışma Biçimi.....	135
(2.1.3.) Millî Güvenlik Kurulunun Yapısı.....	135
(2.2.) Danıştay.....	135
(2.2.1.) Danıştay'ın İdarî Görevleri.....	136
(2.2.1.1.) Danışma Görevleri.....	136
(2.2.1.2.) İnceleme Görevleri.....	137
(2.2.1.3.) Diğer İdarî (Yardımcı Kuruluş) Görevleri.....	137
(2.2.2.) Danıştay'ın Yardımcı Kuruluş Görevini Yapan Daire ve Kurulları.....	138
(2.2.2.1.) İdarî Daire.....	138
(2.2.2.2.) İdari İşler Kurulu.....	139
(2.2.2.3.) Danıştay Genel Kurulu.....	140
(2.2.3.) Danıştay'ın Çalışma Yöntemi.....	141
(2.3.) Sayıştay.....	141
(2.3.1.) Sayıştay'ın İdarî Görevleri.....	142
(2.3.1.1.) Denetim Raporu Hazırlayıp Sunmak.....	144
(2.3.1.2.) Genel Uygunluk Bildirimi Yapmak.....	144
(2.3.1.3.) Görüş Bildirmek.....	145
(2.3.1.4.) Diğer İdarî Görevler.....	145
(2.3.2.) Sayıştay'ın Örgüt Yapısı.....	145
(2.3.3.) Sayıştay Görevlileri.....	145
(2.3.4.) Sayıştay'ın Çalışma Yöntemi.....	146

(2.4.) Devlet Denetleme Kurulu (DDK)	146
(2.4.1.) DDK'nın Yapısı ve İşleyişi	146
(2.4.2.) DDK'nın Görev Alanı ve Görevleri	147
(2.4.3.) DDK'nın Çalışma Yöntemi	149
(2.4.4.) DDK Kararlarının Niteliği	150
(2.5.) Ekonomik ve Sosyal Konsey	150
(2.5.1.) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Yapısı	150
(2.5.2.) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Görevleri	151
(2.5.3.) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Toplantıları	151
(2.6.) Kamu Denetçiliği Kurumu	151
(2.7.) Yüksek Askerî Şûra	153
(2.7.1.) Yüksek Askerî Şûranın Yapısı	154
(2.7.2.) Yüksek Askerî Şûranın Görevleri	154
2. Merkezî İdarenin Taşra Teşkilatı	155
a. Genel Yapısı	155
b. Türleri	157
(1) İl Genel İdaresi	157
(1.1.) Vali	158
(1.2.) İl İdare Başkanları	160
(1.3.) İl İdare Kurulu	161
(2) İlçe İdaresi	161
(2.1.) Kaymakam	162
(2.2.) İlçe Yönetim Başkanları	163
(2.3.) İlçe İdare Kurulu	163
(3) Merkez İlçe	164
3. Merkezî İdarenin Bölge Teşkilatları	164
a. Yetki Genişliğine Sahip Olanlar (Bölge Valiliği)	165
(1) Genel Olarak Bölge Valiliği	165
(2) Yetki Genişliğine Sahip Olmayanlar (Bölge Müdürlükleri)	166
B. YEREL YÖNETİMLER	167
1. Yerel Yönetimlerin Genel Yapısı	167
2. Yerel Yönetimlerin Türleri	170
a. İl Özel İdareleri	170
(1) İl Özel İdaresinin Organları	173
(1.1.) İl Genel Meclisi	173

(1.1.1.) İl Genel Meclisinin Oluşumu ve Çalışma Biçimi	173
(1.1.2.) İl Genel Meclisinin Feshi	175
(1.1.3.) İl Genel Meclisinin Görevleri	175
(1.1.4.) İl Genel Meclisi Kararları Üzerinde Vesayet Yetkisi.....	176
(1.1.5.) İhtisas ve Denetim Komisyonları	176
(1.2.) İl Encümeni.....	178
(1.2.1.) Oluşumu ve Toplantıları	178
(1.2.2.) Görevleri	180
(1.3.) Vali	180
(1.3.1.) Konumu	180
(1.3.2.) Valinin Görev ve Yetkileri	181
(2) İl Özel İdaresinin Görev, Yetki ve İmtiyazları.....	181
(3) İl Özel İdaresinin Örgüt ve Görevlileri	182
(4) Bütçe, Gelir ve Giderleri.....	183
(4.1.) Gelir ve Giderleri	183
(4.2.) Bütçesi.....	183
(5) İl Özel İdarelerinin Denetimi	184
b. Belediyeler.....	186
(1) Belediye Kavramının Tarihçesi	186
(2) Belediye ve Türleri	187
(2.1.) Belediye.....	188
(2.1.1.) Belediyelerin Kurulması	188
(2.1.2.) Belediyelerin Görevleri.....	190
(2.1.3.) Belediyelerin Organları.....	192
(2.1.3.1.) Belediye Meclisi	192
(2.1.3.2.) Belediye Encümeni	196
(2.1.3.3.) Belediye Başkanı	198
(2.1.3.3.1.) Belediye Başkanının Görevleri	199
(2.1.3.3.2.) Belediye Başkanlığının Boşalması	200
(2.1.4.) Organlar Arasındaki Anlaşmazlıklar	202
(2.1.5.) Belediyelere İlişkin Diğer Kuruluş ve Görevliler	202
(2.1.6.) Belediyelerin Denetimi	203

(2.1.7.)	Belediyelerin Bütçe, Gelir ve Giderleri	204
(2.1.8.)	Belediyelerin Tüzel Kişiliğinin Sona Erdirilmesi	207
(2.2.)	Büyükşehir Belediyesi	208
(2.2.1.)	Kavram	208
(2.2.2.)	Kurulması ve Sınırlarının Tespiti	214
(2.2.3.)	Görevleri.....	215
(2.2.4.)	Büyükşehir Belediyesinin Organları.....	216
(2.2.4.1.)	Büyükşehir Belediye meclisi	216
(2.2.4.2.)	Büyükşehir Belediye Encümeni	218
(2.2.4.3.)	Büyükşehir Belediye Başkanı	219
(2.2.5.)	Organlar Arasındaki Anlaşmazlıklar.....	220
(2.2.6.)	Büyükşehir Belediyesinin Teşkilatı ve Görevlileri.....	220
(2.2.7.)	Büyükşehir Belediyesinin Bütçe, Gelir ve Giderleri.....	221
(2.2.7.1.)	Gelirleri	221
(2.2.7.2.)	Giderleri.....	222
(2.2.7.3.)	Bütçesi	222
(2.2.8.)	Büyükşehir Belediyesi Kanunu'ndaki Anayasa'ya Aykırılıklar.....	223
(2.3.)	İlçe Belediyeleri.....	224
(3)	Mahalle Yönetimi	225
c.	Köy İdaresi.....	226
(1)	Köyün Tanımı.....	226
(2)	Kurulması ve Kaldırılması.....	227
(3)	Görev ve Yetkileri	228
(3)	Köyün Organları.....	229
(3.1.)	Köy Derneği.....	229
(3.2.)	İhtiyar Meclisi	229
(3.3.)	Muhtar.....	230
(4)	Köyün Personeli.....	231
(5)	Bütçe ve Gelirleri	231
d.	İmroz ve Bozcaada İdareleri	233
e.	Yerel Yönetimler Arasında İş birliği	233
(1)	Anlaşma	233
(2)	Birlik.....	234

C. KAMU KURUMLARI	235
1. Genel Bilgiler	235
2. Kamu İdareleri ve Kamu Kurumlarının Karşılaştırılması	236
3. Kamu Kurumlarının Ortak Özellikleri.....	237
4. Kamu Kurumlarının Türleri	238
a. Faaliyet Konularına Göre Kamu Kurumları	238
(1) İdarî Kamu Kurumları	238
(2) İktisadî Kamu Kurumları.....	240
(2.1.) 233 sayılı KHK'ya Göre Kamu İktisadî	
Teşebbüslerinin Çeşitleri	240
(2.1.1.) İktisadî Devlet Teşekkülleri (İDT)	240
(2.1.2.) Kamu İktisadî Kuruluşları (KİK).....	241
(2.2.) Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Ortak Özellikleri.....	241
(2.3.) Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Yönetimi	242
(2.3.1.) Yönetim Kurulu	242
(2.3.2.) Genel Müdürlük.....	242
(2.4.) Kamu İktisadî Teşebbüslerine Bağlı Kurum ve	
Kuruluşlar	243
(2.4.1.) Müesseseler.....	243
(2.4.2.) Bağlı Ortaklıklar	244
(2.4.3.) İştirakler	245
(3) Sosyal Kamu Kurumları	245
(3.1.) Özellikleri	245
(3.2.) Organları, Malvarlıkları ve Personeli	246
(4) Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları	247
(4.1.) Ortak Özellikleri.....	248
(4.2.) Organları, Malvarlıkları ve Personeli	248
(5) Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumları	249
(5.1.) Mukayeseli Hukuk ve Düzenleyici ve Denetleyici	
Kurumlar	249
(5.2.) Türkiye'deki Düzenleyici ve Denetleyici Kamu	
Kurumları	249
(5.3.) Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ortak	
Özellikleri	251
(5.4.) Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumlarının	
Organları ve Personeli	252
(5.5.) Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumlarının	
Bütçeleri ve Malvarlığı	253

b. Hizmet Sundukları Yer Açısından Kamu Kurumları.....	253
(1) Ulusal Kamu Kurumları.....	253
(2) Bölgesel Kamu Kurumları	254
(3) Yerel Kamu Kurumları.....	255
c. Yönetim Biçimleri Açısından Kamu Kurumları	258
D. KAMU KURUMU NİTELİĞİNDE MESLEK TEŞEKKÜLLERİ.....	259
1. Genel Bilgiler	259
2. Özellikleri	260
3. Organları ve Personeli.....	261
4. Bütçeleri, Gelirleri ve Malları	262

İKİNCİ BÖLÜM

İDARENİN GÖREVLİLERİ (KAMU GÖREVLİLERİ)

I. DEVLET VE İDARE ÖRGÜTÜ İÇİNDE YER ALAN GERÇEK KİŞİLER.....	265
A. HÜKÜMET EDENLER.....	265
B. İDARE AJANLARI (KAMU GÖREVLİLERİ)	266
C. HÜKÜMET EDENLERLE AJANLAR ARASINDAKİ FARKLAR	267
II. KAMU GÖREVLİLERİ KAVRAMI	268
III. KAMU GÖREVLİLERİNİN ÇEŞİTLİ AÇILardan SINIFLANDIRILMASI.....	271
A. GÖREVE ALINMALARI YÖNÜNDEN	271
B. ÜCRET YÖNÜNDEN	272
C. SÜRE YÖNÜNDEN	272
D. ASLÎ VE YARDIMCI OLMALARI YÖNÜNDEN.....	273
E. UYGULANAN HUKUK DALLARI YÖNÜNDEN	273
F. DEVLET MEMURLARI KANUNU (KAMUDA İSTİHDAM BİÇİMLERİ) YÖNÜNDEN.....	274
1. Memurlar	274
2. Sözleşmeli Personel	275
3. İşçiler	275
G. ANAYASA YÖNÜNDEN	276
1. Memurlar	278
2. Diğer Kamu Görevlileri	278
IV. DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNDEN BAZILARININ HUKUKİ DURUMU	279
A. DEVLET MEMURLARI KANUNU'NUN KAPSAM DIŞI BIRAKTIĞI PERSONEL	280
1. 2802 Sayılı Hâkim ve Savcılar Kanunu'na Tabi Personel	281
2. 2914 Sayılı Yükseköğretim Personeli Kanunu'na Tabi Personel.....	281

3. 926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'na Tabi Personel.....	283
4. 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na Tabi Personel	283
B. SÖZLEŞMELİ PERSONEL.....	283
1. Genel İdare Esaslarının Uygulandığı İdarelerde Sözleşmeli Personel Uygulaması	284
a. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Uyarınca Çalıştırılan Sözleşmeli Personel	284
b. Özel Mevzuat Hükümlerine Göre Çalıştırılan Sözleşmeli Personel.....	286
2. Kamu İktisadî Teşebbüslerindeki Sözleşmeli Personel Uygulaması.....	287
C. STATÜLERİ ÖZELLİK TAŞIYAN PERSONEL GRUPLARI.....	288
1. Güvenlik Korucuları	289
2. Kır Bekçileri.....	290
3. Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri Personeli.....	290
V. DEVLET MEMURLUĞU	291
A. MEMURUN ÇEŞİTLİ TANIMLARI	291
1. Anayasa'ya Göre Memur.....	291
2. Devlet Memurları Kanunu'na Göre Memur	292
3. Ceza Hukukuna Göre Memur	292
B. MEMUR İLE İDARE ARASINDAKİ İLİŞKİ	294
C. MEMUR - İŞÇİ AYIRIMI	295
1. Aslî ve Sürekli Hizmetler	295
2. Yardımcı Hizmetler	296
3. İşçiler Tarafından Görülen Hizmetler	297
D. GENEL MEMURLUK - İSTİSNAİ MEMURLUK AYIRIMI	298
1. Genel Memurluk	298
2. İstisnai Memurluk.....	298
E. MEMURLUK MESLEĞİ	299
1. Memurluk Mesleğinin Özellikleri	299
2. Memurluk Mesleğinin Düzenlenmesi.....	301
3. Memurluk Mesleğinin Temel İlkeleri.....	303
a. Sınıflandırma İlkesi	303
(1) Sınıflandırma Sistemleri	303
(2) Türkiye'de Memurların Sınıflandırılması.....	304
(3) Devlet Memurları Kanunu'nda Öngörülen Sınıflar	304
b. Kariyer İlkesi	306
c. Liyakat İlkesi	307

(1) Kayırma Sistemi	307
(2) Liyakat Sistemi	309
(2.1.) Sistemin İlkeleri.....	309
(2.2.) Liyakat Sistemine Yöneltilen Eleştiriler	310
(2.3.) Liyakat Sisteminin Değerlendirilmesi.....	310
F. MEMURLUĞA GİRİŞ VE MEMURLARIN YETİŞTİRİLMESİ.....	311
1. Memur Olmanın Şartları	311
2. Memur İhtiyacının Belirlenmesi ve Duyurulması	317
3. Memur Alımında Sınav Yöntemi	318
4. Adaylığa Alınma	319
5. Atama.....	320
G. MEMURLARIN HİZMET İÇİNDE YETİŞTİRİLMESİ	321
H. MEMURLARIN ÖDEV VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	323
1. Anayasa, Yasa ve Devlete Bağlılık Yükümlülüğü.....	323
2. Kişisel Olarak ve Kesintisiz Hizmet (İşbaşında Bulunma) Borcu	324
3. Emirlere Uyma Yükümlülüğü ve Hukuka Aykırı Emir	325
4. Tarafsızlık Yükümlülüğü	325
5. Mal Bildiriminde Bulunma Yükümlülüğü	326
6. Uyumlu Giyinme, Davranış ve İş Birliği Yükümlülüğü.....	327
7. Resmî Belge, Araç ve Gereçleri Geri Verme Yükümlülüğü	327
İ. MEMURLARA KONAN YASAKLAR.....	328
1. Başka Görev Alma Yasağı	328
2. Toplu Eylemlerde Bulunma, Birlikte Çekilme ve Grev Yasağı.....	329
3. Ticaret ve Kazanç Getirici Faaliyetlerde Bulunma Yasağı.....	329
4. Hediye ve Çıkar Sağlama Yasağı	330
5. Siyasi Partilere Girme Yasağı.....	331
6. Kitle İletişim Araçlarına Bilgi veya Demeç Verme ve Gizli Bilgileri Açıklama Yasağı.....	332
7. Ayrıldığı Kuruma Karşı Görev Alma Yasağı	333
J. MEMURLARA SAĞLANAN HAKLAR	334
1. Güvenlik Hakkı	334
2. Hizmet Hakkı	336
3. Dava ve Şikâyet Hakkı	336
4. İzin Hakkı ve Çeşitleri	337
a. Yıllık İzin.....	337
b. Sağlık İzni.....	338
c. Mazeret İzni.....	338

(1) Zorunlu Mazeret İzinleri	338
(2) Takdiri Mazeret İzinleri	339
d. Hastalık İzni.....	340
e. Refakat İzni	340
f. Aylıksız İzin.....	341
(1) Takdiri Aylıksız İzin	341
(2) Zorunlu Aylıksız İzin	341
5. Aylık Hakkı	342
6. Yolluk Hakkı	343
7. Sosyal Haklar	344
a. Sağlık Hizmeti	344
b. Aile Yardımı.....	344
c. Doğum ve Ölüm Yardımı.....	345
8. Sendika Hakkı	345
9. Dernek Kurma ve Derneklere Üye Olma Hakkı	347
K. MEMURLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	348
1. Değerlendirmenin Amacı	348
2. Memur Bilgi Sistemi ve Özlük Dosyası.....	348
3. Başarı, Üstün Başarı Değerlendirmesi ve Ödül.....	348
L. MEMURLARIN ÜCRET REJİMİ VE YÜKSELMELERİ.....	349
1. Devlet Memurları Kanunu'nun Öngördüğü Ücret Rejiminin Özellikleri.....	349
a. Tek Ücret İlkesi	349
b. Ücretlerin Açıklığı İlkesi	350
c. Ücretlerde Denklik İlkesi.....	350
d. Tüm Hizmet Sınıflarına Aynı Gösterge Tablosunun Uygulanması İlkesi	351
e. Değişen Katsayı İlkesi.....	352
f. Ek Göstergeler, Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı	353
g. Yan Ödemeler	353
2. Kademe İlerlemesi (Yatay İlerleme)	354
3. Derece Yükselmesi (Dikey İlerleme)	355
a. Derece Yükselmesinin Koşulları	355
b. Özel Olarak İlk Dört Dereceye Yükselmenin Koşulları	356
M. MEMURLAR HAKKINDA DİSİPLİN KOVUŞTURMASI.....	356
1. Disiplin Cezalarının Niteliği.....	356
2. Disiplin Kurallarının Düzenlenmesi.....	358

3. Hukuki Dayanak	360
4. Disiplin Suç ve Cezalarının Çeşitleri.....	361
a. Uyarma.....	362
b. Kınama.....	362
c. Aylıktan Kesme.....	362
d. Kademe İlerlemesinin Durdurulması.....	362
e. Devlet Memurluğundan Çıkarma	362
5. Yetkili Makam	363
6. Disiplin Kovuşturmasında Usul.....	365
7. Disiplin Kararlarına Karşı Başvuru Yolları	369
a. Disiplin Kararlarına Karşı İdarî Başvuru Yolları	369
b. Disiplin Cezalarına Karşı Öngörülen Yargı Yolları.....	370
8. Disiplin Suç ve Cezalarında Zamanaşımı Süreleri	371
9. Disiplin Cezalarının Uygulanması	373
10. Memurluktan Ayrılanlar Hakkında Disiplin Cezası	374
11. Disiplin Cezalarının Özlük Dosyasından Silinmesi.....	375
N. MEMURLARIN MALİ SORUMLULUĞU.....	375
1. Memurun Bireylere Karşı Malî Sorumluluğu.....	376
a. Memurun Görev Kusuru Nedeniyle Bireylere Karşı Mali Sorumluluğu	377
b. Memurun Hizmetten Ayrılabilen Kusurları Nedeniyle Mali Sorumluluğu	379
c. Memurun Görevleriyle İlgisi Olmayan Kişisel Kusurlarından Malî Sorumluluğu	379
2. Memurun İdareye Karşı Malî Sorumluluğu	380
3. Memurların Malî Sorumluluğu İçin Öneri: Zorunlu Hizmet Sigortası.....	380
O. KISINTI YAPAN DURUMLAR.....	382
1. Kadro Açığı	382
2. Görevden Uzaklaştırma.....	383
a. Görevden Uzaklaştırma Kararını Almaya Yetkili Makamlar.....	384
b. Görevden Uzaklaştırmanın Sonuçları	385
c. Görevden Uzaklaştırma Kararı Alan Üstün Sorumluluğu	385
d. Görevden Uzaklaştırılan Memurun Yeniden Göreve Başlatılmasının Zorunlu Olduğu Durumlar	386
P. MEMURLUĞUN SONA ERMESİ	387
1. Çekilme ve Çekilmiş Sayılma Nedenleriyle Memurluğun Sonra Ermesi	387

a. Çekilme ve Çekilmiş Sayılma Durumları.....	387
(1) Çekilme	387
(2) Çekilmiş Sayılma	388
b. Çekilme ve Çekilmiş Sayılmada Hak Mahrumiyeti.....	389
2. Çıkarılma.....	390
3. Koşullarda Eksiklik	390
4. Bağdaşmazlık.....	391
5. Emeklilik	391
6. Ölüm.....	391
7. Gaiplik.....	391
VI. KAMU GÖREVLİLERİ HAKKINDA CEZA KOVUŞTURMASI.....	392
A. CEZA HUKUKUNUN KAMU GÖREVLİLERİ İÇİN ÖZEL KOVUŞTURMA HÜKÜMLERİ SEVKETMESİNİN NEDENLERİ	392
B. KAMU GÖREVLİLERİNİN SUÇ İŞLEMELERİ	394
1. Genel Hükümlere Göre Yapılan Ceza Kovuşturması.....	394
2. 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'na Göre Yapılan Ceza Kovuşturması.....	394
3. 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a Göre Ceza Kovuşturması	397
a. Ön İnceleme	398
(1) Görevsel Suçun İhbarı.....	398
(2) Ön İnceleme Yapmaya ve Soruşturmaya İzin Vermeye Yetkili Merciler	399
(3) Ön İnceleme ve Soruşturmaya İzin Vermede Yöntem	401
(4) İtiraz	402
b. Soruşturma	404
c. Yargılama	404
VII. KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA MOBBİNG	405
VIII. KAMU GÖREVLİLERİNİN EMEKLİLİKLERİ.....	408
A. KAMU GÖREVLİLERİNİN EMEKLİYE AYRILMA NEDENLERİ.....	409
1. Yasanın Zorunlu Kıldığı Durumlarda Emeklilik	409
a. Yaş Haddinden Emeklilik.....	409
b. Malullük Nedeniyle Emeklilik	410
2. Kamu Görevlisinin İsteği Üzerine Emeklilik	413
3. İdarenin İsteği Üzerine Emeklilik	414
B. EMEKLİLER İLE DUL VE YETİMLERİNE (HAK SAHİPLERİNE) SAĞLANAN HAKLAR	416
1. Yaşlılık Aylığı (Emekli Aylığı).....	416

2. Malullük, Görev Malullüğü ve Harp Malullüğü Aylıkları ile 2330 sayılı Kanun Kapsamında Bağlanan Aylıklar	418
a. Malullük Aylığı	418
b. Görev Malullüğü Aylığı	419
c. Harp Malullüğü Aylığı	420
d. 2330 sayılı Kanun Kapsamında Bağlanan Aylıklar	421
3. Hak Sahiplerine Bağlanan Aylıklar	421
4. Evlenme ve Cenaze Ödeneği	424
5. Emekli İkramiyesi	425
6. Toptan Ödeme ve İhya	426
C. TÜRK VATANDAŞLIĞINI KAYBETMENİN EMEKLİLİK HAKLARINA ETKİSİ	428
D. EMEKLİLERİN YENİDEN GÖREV ALMASI	428

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İDARENİN MALVARLIĞI

I. GENEL OLARAK	433
A. İDARENİN MALVARLIĞININ BULUNMASININ NEDENİ	433
B. İDARENİN MALVARLIĞI KAVRAMI	434
C. İDARENİN MALVARLIĞININ REJİMİ	435
II. İDARENİN MALVARLIĞININ KISIMLARI	436
A. İDARENİN KAMU MALLARI (KAMUSAL MALLAR)	436
1. Kavram	436
2. Kamusal Malları İdarenin Özel Mallarından Ayıran Ölçütler	439
a. Kullanımları Açısından Kamusal Mallar	440
(1) Orta Malları (Halkın Kullanımına Ayrılan Mallar)	440
(2) Hizmet Malları (Belli Kamu Hizmetlerine Ayrılanlar)	441
(3) Sahipsiz Mallar	442
b. Kökenleri Açısından Kamusal Mallar	443
(1) Doğal Kamusal Mallar	443
(2) Yapay Kamusal Mallar	443
c. Kamusal Mal Niteliği Kazanma Biçimleri Açısından Kamusal Mallar	443
(1) Niteliği Gereği Kamusal Mal Sayılanlar	444
(2) Geleneksel Kamusal Mallar	444
(3) Tahsis Yoluyla (Özgüleme Yöntemiyle) Kamusal Mal Olanlar	444
d. Taşınır Taşınamadıklarına Göre Kamusal Mallar	444

(1) Taşınmaz Kamusal Mallar	445
(2) Taşınır Kamusal Mallar.....	445
4. Kamusal Malların Hukuki Durumu	445
a. Kamusal Malların Özellikleri	445
b. Kamusal Mallar Üzerinde İdarenin Mülkiyet Hakkı	447
c. Kamusal Mallar Üzerinde İdarenin Yetkileri	447
d. Kamusal Mal Niteliğinin Kazanılması	448
e. Kamusal Mal Olma Niteliğinin Kaybedilmesi	449
f. Kamusal Mallardan Yararlanma	449
(1) Genel Olarak	449
(2) Kişilerin Kullanmasına Özgülenmiş Kamusal Mallardan Yararlanma Biçimleri.....	451
(2.1.) Genel Yararlanma.....	451
(2.2.) Özel Yararlanma	451
B. İDARENİN ÖZEL MALLARI	453
1. Kavram	453
2. İdarenin Özel Mallarının Ortak Özellikleri	454
C. İDARÎ İRTİFAKLAR	455
D. İDARENİN GELİR KAYNAKLARI VE ALACAKLARI	457
1. İdarenin Özel Hukuka İlişkin Gelir Kaynakları ve Alacakları.....	457
2. İdarenin Kamu Hukukuna İlişkin Alacakları	459
a. Kamu Alacaklarının Özellikleri	459
b. Kamu Alacak ve Gelirlerinin Türleri	459
(1) Vergiler	460
(1.1.) Verginin Tanımı ve Hukukî Tahlili	460
(1.2.) Vergi Alacağının Doğuşu	461
(2) Para Cezaları	462
(3) Resimler	462
(4) Harçlar	463
(5) Bedeller.....	463
(6) Ruhsatıyeler	464
(7) Şerefiyeler.....	464
(8) Kamu Kredileri	464
c. Kamu Alacaklarının Tahsili.....	465
(1) Tahakkuk Aşaması.....	466
(1.1.) Teminat	467
(1.2.) İhtiyati Haciz.....	467

(1.3.) İhtiyati Tahakkuk.....	467
(1.4.) Öteki Koruma Önlemleri	468
(2) Tahsil Aşaması	468
(2.1.) Ödeme Emri	469
(2.2.) Ödeme Emrine Karşı Dava	470
(2.3.) Haciz.....	470
(2.4.) Satış.....	471
d. Kamu Alacaklarının Düşmesi	471
(1) Ödeme	472
(2) Zamanaşımı	472
(3) Terkin (Silinme).....	473
(4) Takas.....	474
(5) Ölüm	474
E. İDARENİN BORÇLARI	474
III. İDAREYE MAL VEYA HAK KAZANDIRAN YÖNTEMLER	478
A. KAMULAŞTIRMA	479
1. Kavram	479
2. Özellikleri	482
3. Kamulaştırma Süreci	483
a. İdarî Süreç	484
(1) İdarî Sürecin Kronolojik Aşamaları.....	484
(1.1.) Yeterli Ödeneğin Sağlanması	484
(1.2.) Kamu Yararı Kararı	484
(1.3.) Taşınmazın Belirlenmesi	485
(1.4.) Tapu Siciline Şerh İsteği	486
(1.5.) Taşınmazın Tahmini Değerinin Saptanması	486
(1.6.) Satın Alma.....	487
(2) İdarî Sürecin Doğurduğu Sonuçlar	488
(2.1.) Davaların Açılması.....	488
(2.2.) Hakların Kısıtlanması.....	489
b. Yargısal Süreç (Kamulaştırmanın Yargısal Denetimi).....	489
(1) Yargısal Süreç İçinde Açılacak Dava Türleri.....	490
(1.1.) Bedel Tespit ve Taşınmazın İdare Adına Tescil Davaları	490
(1.2.) İptal Davası	492
(1.3.) Düzeltme Davası	493
(2) Yargısal Sürecin Doğurduğu Sonuçlar	493
(2.1.) Mülkiyetin İdareye Geçmesi	493
(2.2.) Taşınmaz Mülkiyetine Getirilen Kısıtlamalar	494

4. Trampa Yoluyla Kamulaştırma	494
5. Acele Kamulaştırma.....	494
6. Kısmen Kamulaştırma.....	496
7. Kamulaştırmadan Vazgeçme	497
8. Taşımaz Sahibinin Geri Alma Hakkı	498
B. KAMULAŞTIRMASIZ ELATMA	499
C. İSTİMLAL (REKİZİSYON).....	500
1. Kavram	500
2. İstimvalin Özellikleri	501
3. Yargısal Denetim	502
D. GEÇİCİ İŞGAL	502
1. Tanım.....	502
2. Yargısal denetim.....	503
E. DEVLETLEŞTİRME	503
1. Kavram	503
2. Devletleştirmenin Koşulları	504
3. Devletleştirme Kararı	505
4. Dava Hakkı.....	506
F. BEDELSİZ TERK VE DEVİRLER	507
G. ZORALIM	509
1. Kavram	509
2. Zoralım Türleri.....	509
a. Eşya Zoralımı.....	510
b. Kazanç Zoralımı.....	510
3. Zoralım Yöntemi	510
a. Yargısal Aşama.....	510
b. İdarî Aşama	511
H. İDARENİN İHALE İŞLEMLERİ.....	513
1. İhale Kavramı.....	513
2. İhale İşlemlerine İlişkin Yasaların Uygulama Alanları	514
3. İhaleye İlişkin Temel İlkeler	516
a. Açıklık veya Saydamlık İlkesi	517
b. Yarışma (Rekabet) İlkesi	517
c. Uygun Bedel İlkesi	518
d. İhaleye Katılacaklarda Belli Yetenek ve Koşulların Aranması İlkesi.....	518
e. Yaklaşık Maliyetin Önceden Hesaplanması ve Gizli Tutulması İlkesi.....	519

f.	Eşik Değer İlkesi	520
g.	Eşit Muamele İlkesi	520
h.	Kamuoyu denetimi ilkesi	521
i.	4734 sayılı Yasada Öngörülen Diğer İlkeler	521
4.	İhalede Uygulanan Yöntemler	522
a.	2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale Yöntemleri	523
	(1) Kapalı Teklif Yöntemi	523
	(2) Belli İstekliler Arasında Kapalı Teklif Yöntemi	523
	(3) Açık Teklif Yöntemi	523
	(4) Pazarlık Yöntemi	523
	(5) İhale Yöntemine Bağlı Olmayan İşler	524
b.	4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Yöntemleri	524
	(1) Açık İhale Yöntemi	524
	(2) Belli İstekliler Arasında İhale Yöntemi	524
	(3) Pazarlık Yöntemi	525
	(4) Doğrudan Temin Yöntemi	525
	(5) Tasarım Yarışmaları Yöntemi	527
	(6) Dinamik Alım Yöntemi	527
	(7) Elektronik Eksiltme Yöntemi	528
5.	İhale İşlemlerinin Aşamaları	529
a.	2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale İşlemlerinin Aşamaları	530
	(1) Hazırlık Aşaması	530
	(2) Uygun Bedelin Sağlanması Aşaması	530
	(3) Sözleşmenin Yapılması Aşaması	531
	(4) Sözleşmenin Yürütülmesi Aşaması	531
	(5) Uyuşmazlıkların Giderilmesi Aşaması	531
b.	4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İhalelerin Aşamaları	531
	(1) Hazırlık Aşaması	531
	(2) Tekliflerin Açılma ve Değerlendirme Aşaması	532
	(3) İhale Sonucunun Bildirimi Aşaması	532
	(4) Sözleşme Öncesi Uyuşmazlıkların Giderilmesi Aşaması	533
	(4.1.) İdarî Aşama	533
	(4.1.1.) Şikâyet	535
	(4.1.2.) İtirazen Şikâyet	536
	(4.2.) Yargısal Aşama	538
	(5) Sözleşmenin Yapılması Aşaması	539

IV. İDARENİN MALVARLIĞININ YÖNETİMİ	540
A. BÜTÇE.....	541
1. Bütçenin Tanımı	541
2. Bütçe Çeşitleri	543
a. Merkezî Yönetim Bütçesi.....	544
(1) Genel Bütçe	544
(2) Özel Bütçe	545
(3) Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçeleri	545
b. Sosyal Güvenlik Kurumları Bütçesi	546
c. Mahallî İdareler Bütçesi.....	546
d. Kapsam Dışı İdarelerin Bütçeleri (Özerk Bütçeler).....	546
3. Bütçelerin Hazırlanması ve Tamamlanması	547
a. Merkezî Yönetim Bütçesinin Hazırlık Aşaması.....	547
b. Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin Sunulması Aşaması	548
c. Merkezî Yönetim Bütçe Teklifinin Kabulü.....	549
4. Bütçelerin Nitelikleri.....	549
a. Bütçelerin Siyasal Niteliği	549
b. Bütçelerin Hukukî Niteliği.....	550
c. Bütçelerin Malî Niteliği	551
5. Bütçenin İlkeleri	552
B. BÜTÇENİN UYGULANMASI VE YÜRÜTÜLMESİ.....	553
1. Gelirlerin Elde Edilmesi	553
2. Giderlerin Gerçekleştirilmesi.....	554
C. BÜTÇE UYGULAMALARININ (MALİ İŞLERİN) DENETİMİ	555
1. Bütçe Uygulamalarının İdarî Denetimi	555
a. Harcama Öncesi Malî Denetim.....	556
b. Harcama Sonrası Malî Denetim	557
2. Bütçe Uygulamalarının Yargısal Denetimi	558
3. Bütçe Uygulamalarının Yasama Denetimi	561
a. İdare Faaliyet Raporlarının Hazırlanması.....	561
b. Kesin Hesap Kanun Tasarısının Hazırlanması ve Kabulü.....	562
c. Genel Uygunluk Bildirimi	563
KAYNAKLAR.....	565
DİZİN	577

TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1:	Hiyerarşi ve İdarî Vesayet	95
Tablo 2:	Başkentteki Yardımcı Kuruluşlar	132
Tablo 3:	Kamu İdareleri ile Kamu Kurumlarının Karşılaştırılması	237
Tablo 4:	Memurların Ödev ve Yükümlülükleri	323
Tablo 5:	Memurlara Konan Yasaklar	328
Tablo 6:	Memurlara Sağlanan Haklar	334
Tablo 7:	Sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükselebilecek derece ve kademeler	352
Tablo 8:	Disiplin Suç ve Cezaları	361
Tablo 9:	Memurluğun Sona Ermesi	387
Tablo 10:	İdareye Mal veya Hak Kazandıran Yöntemler	478
Şekil 1:	Türk İdare Teşkilatı	96
Şekil 2:	Kamusal Malların Sınıflandırılması	440
Şekil 3:	Kamulaştırma Süreci	483
Şekil 4:	İhalede Uygulanan Yöntemler	522
Şekil 5:	İhale İşlemlerinin Aşamaları	529